

1876

Годината феникс на България

ПРОГРАМА

Национална конференция с международно участие
по случай 150-годишнината от
Априлското въстание и похода на Ботевата чета

20 април 2026 г.

10. аудитория

10.30 – 11.00 – Откриване на конференцията

Водещ: проф. Татяна Ичевска

11.00 – 11.30 – Проф. Михаил Неделчев, НБУ – *Явяването на нови хора: въстаници, четници, мъченици, заточеници, мемоаристи, възхваляващи*

11.30 – 12.00 – Проф. Мария Шнитер, ПУ – *„Ти само им напомни клетвата, която са дали...“ – клетки и заклеване около Април 1876 – антропология на ритуала*

12.00 – 12.30 – Проф. Клео Протохристова, ПУ – *Околчица – 1876 и 2026 (опит за типология)*

12.30 – 14.00 – *Обедна почивка*

Зала „Компас“

Водещ: проф. Николай Димитров

14.00 – 14.15 – Проф. Николай Димитров, ВТУ – *Априлското въстание, видяно от тъмниците*

14.15 – 14.30 – Проф. Страшимир Цанов, ШУ – *Април 1876 и сакралните самоубийства*

14.30 – 14.45 – Проф. Пламен Антоф, Институт за литература, БАН – *„Епопея на забравените“ и „Под игото“ – два модела на философия на историята*

14.45 – 15.00 – Доц. Емил Димитров, Институт за литература, БАН – *Българският Гергьовден: Априлското въстание като религиозен феномен*

15.00 – 15.15 – Проф. Радослав Радев, ВТУ – *Представителност на апостолите по време на Априлското въстание – идеология и естетика на преобразяването*

15.15 – 15.30 – Проф. Жоржета Чолакова, ПУ – *Първи прояви на чешкия имагологичен дискурс за Христо Ботев*

15.30 – 15.45 – Дискусия

15.45 – 16.00 – *Кафе пауза*

Водещ: проф. Запрян Козлуджов

16.00 – 16.15 – Проф. Запрян Козлуджов, ПУ – *Образът на Райна Княгиня в автобиографията и свидетелските репортажи на Макгахан (Аксиологични и наративни трансформации на „аз“-а)*

16.15 – 16.30 – Проф. Татяна Ичевска, ПУ – *1876 – Майката*

16.30 – 16.45 – Гл. ас. Здравко Дечев, ПУ – *Смъртта като новина*

16.45 – 17.00 – Проф. Красимира Чакъррова, ПУ – *Езикът между еуфорията и покрусата: „Пиянството на един народ“ и „1876“ на Иван Вазов*

17.00 – 17.15 – Д-р Радостина Колева, ПУ – *Аспектуална характеристика на глаголите в „Представлението“ – част 1.17. на романа „Под игото“*

17.15 – 17.30 – Проф. Христина Марку, Демокрит – *Концептуализация на понятието БУНТ в българския език*

17.30 – 17.45 – Доц. Енчо Тилев, ПУ – *Гаврил Кръстевич и надежите в българския език, или за една несъстояла се революция*

17.45 – 18.00 – Доц. Надежда Стоянова, СУ – *Фигури на героичното. Из периодичния печат за деца през 1936 г.*

18.00 – 18.15 – Дискусия

19.00 – *На чаша вино (F10, ПУ „Паисий Хилендарски“)*

21 април 2026 г.

Секция 1. Библиотека на ПУ, Ректорат

Водещ: доц. Лидия Михова

9.30 – 9.45 – Проф. Ярослав Рубаха, Варминско-Мазурски университет – *Събитията на Балканите в края на 1875 и началото на 1876 г. в публикациите на варшавската преса от този период (по примери на ежедневник “Kurjer Warszawski”)*

9.45 – 10.00 – Проф. Галя Симеонова-Конах, Познански университет – *Българското въстание от 1876 г. в пресата и литературата на полска Галиция (Австро-унгарска империя)*

10.00 – 10.15 – Проф. Хюсеин Мевсим, Анкарски университет – *По следите на черешовите топчета от 1876-а: среща след половин век във военния музей в Цариград*

10.15 – 10.30 – Доц. Каталина Пую, Букурещки университет – *Априлското въстание на румънска земя*

10.30 – 10.45 – Доц. Лидия Михова, Българско училище в Страсбург, Франция, Институт за литература, БАН – *Въстанието на българите от пролетта на 1876 г. във френските илюстрирани вестници*

10.45 – 11.00 – Дискусия

11.00 – 11.15 – *Кафе пауза*

11.15 – 11.30 – Проф. Димитър Попов, проф. Велка Попова, ШУ – *Щрихи от портрета на будителя зограф Хаджи Йованчо хаджи Поплазаров – иконописеца от Сестримо*

11.30 – 11.45 – Валерия Йорданова и Ренета Константинова, Регионална библиотека „Любен Каравелов“, Русе – *Ръкописите на Змей Горянин за Априлското въстание. Опит за библиографска систематизация*

11:45 – 12:00 – Доц. Мария Пилева, Институт за литература, БАН – *Априлското въстание в американския мисионерски печат: международна публичност и хуманитарна дейност*

12.00 – 12.15 – Дискусия

12.15 – 13.30 – *Обедна почивка*

Водещ: доц. Тодор Радев

13.30 – 13.45 – Лектор Генчо Банев, Атински университет – *Извън страниците на историята: Стаматис Спанудис и спасяването на българските деца през 1878 г.*

13.45 – 14.00 – Докторант Стилианос Капатос, Атински университет – *Априлското въстание в гръцката историография*

14.00 – 14.15 – Константина Ксиарху, Атински университет – *Между езика и историята: гръцкият превод на „Под игото“*

14.15 – 14.30 – Гл. ас. Владимир Игнатов, СУ – *Памет и рефлексия: Априлското въстание в Търновския революционен окръг в спомените на Анастас Бендерев*

14.30 – 14.45 – *Кафе пауза*

14.45 – 15.00 – Доц. Димитър В. Димитров, ПУ – *„Две слънца (не) могат да греят под едно небе“: Георги Бенковски и поп Груйо Бански – персонализация на релацията „царство – свещенство“ в Четвърти (Панагюрски) революционен окръг*

15.00 – 15.15 – Доц. Тодор Радев, ПУ – *Четническата война в тактическия план на Априлското въстание*

15.15 – 15.30 – Д-р Денис Иванов, ПУ – *Твърденията за вътрешни заговори срещу Георги Бенковски през 1876 г. Опит за критичен анализ*

15.30 – 15.45 – Венета Ненкова, Българско училище „Асен и Илия Пейкови“ – Рим и Флоренция, Културна асоциация ПАРАЛЕЛ 43 – *Освобождението на България през погледа на европейските медии 1876 – 1878 г.*

15.45 – 16.00 – *Дискусия*

Секция 2. 54. семинарна зала

Водещ: ас. Дора Маринова

9.30 – 9.45 – Проф. Антония Велкова-Гайдаржиева, ВТУ – *За „олимпийско-аполоновския“ авторски национален епос. „Кървава песен“ в критическата рецепция на Иван Мешеков*

9.45 – 10.00 – Доц. Мариета Иванова-Гиргинова, Институт за литература, БАН – *Април 1876-а в българската драматургия от 30-те години на XX век*

10.00 – 10.15 – Доц. Олга Савеска, Белградски университет – *Един съвременен прочит на Априлското въстание: филмът Червеният април (Red April)*

10.15 – 10.30 – Гл. ас. Велика Гюлемерова, Бургаски държавен университет – *1876 г. отвъд героическото: философски измерения на романа „Калуня-каля“*

10.30 – 10.45 – Ас. Дора Маринова, ПУ – *Априлското въстание през романа на Георги Божинов „Калуня-каля“*

10.45 – 11.00 – Гл. ас. Димитър Атанасов, Институт за етнология и фолклористика, БАН – *Отзад – напред: монополизирането на погледа към Възраждането през бунтовния наратив*

11.00 – 11.15 – Д-р Андриана Спасова, Институт за литература, БАН – *Идеологически словесни визии на близката памет: 1878 за 1876 г.*

11.15 – 11.30 – Дискусия

11.30 – 11.45 – *Кафе пауза*

Водещ: проф. Иван Русков

11.45 – 12.00 – Проф. Димитрина Хамзе, ПУ – *Смъртта като връх на героичната борба за освобождение в поезията на Христо Ботев*

12.00 – 12.15 – Доц. Анна Алексиева, Институт за литература, БАН – *Разказът за Ботев в учебниците по литература и история – трансформации и инерции*

12.15 – 12.30 – Д-р Жанета Андреева, ШУ – *Метафори и стилистични стратегии в политическата и поетическата реч на Стефан Стамболов*

12.30 – 12.45 – Ас. Траяна Латева, ПУ – *Край на доброто семе – дядо Рад от романа „Хоро“*

12.45 – 13.00 – Докторант Николета Илиева, ПУ – *История и личност в „Зидари“ и „Страшил страшен хайдутин“ на Петко Тодоров*

13.00 – 13.15 – Проф. Иван Русков, ПУ – *Лица на въставането*

13.15 – 13.30 Проф. Любка Липчева, ПУ – *Текстът „Левски“ като предговарящ паметта за Априлската епопея в образователния канон (20-те и 30-те години на XX век)*

13.30 – 13.45 – Доц. Мила Кръстева, ПУ – *1876. Батак.*

13.45 – 14.00 – Дискусия

Секция 3. Студентски презентации и обсъждания, 4. ауд.

Водещ: ас. Траяна Латева

15.00 – 15.15 – Жени Бакалова и Шерифе Читчи, ПУ – *Барелефът пред НБИВ. Визуалният шифър за паметното: структура, герои, събития*

15.15 – 15.30 – Цветелина Гагова, ПУ – *Моменти от Априлското въстание, моделирани от ИИ*

15.30 – 15.45 – Катерина Мушева, ПУ – *Ботев и стадион „Ботев“ – спор(т)ното викане и мълчание в приобщаването на величавото*

15.45 – 16.00 – Ива Георгиева, ПУ – *Паметникът на Ботев в Калофер и „историческото трихълмие“*

16.00 – 16.15 – Ангелина Табанджова, ПУ – *Поп Недельо – от кръстоносец на Хвърковатата чета до вечен страж на църквата „Св. Троица“*

16.15 – 16.30 – Николай Боев, ПУ – *Естетизация на саможертвата. Пловдивската градина като пантеон на националната памет*

16.30 – 16.45 – Рафаела Рафаелова, ПУ – *Камъкът като памет, изкуството като глас. Априлското въстание в Копривицица и Панагюрище*

16.45 – 17.00 – Дискусия